

Kulturskolan åter förlorare

I Kulturskolan finns ofta flera ensembler, som den här stråkensemblen i Salem.

Den budget, som klubbades igenom i riksdagen strax före jul, innehöll bl.a. en sänkning av anslagen till kultursektorn med 200 miljoner kronor. Det som främst uppmärksammats är att man nu tar bort de 100 miljoner, som den tidigare regeringen anslagit till kulturskolorna.

Motiveringen till detta känns igen, för redan när det här anslaget beslutades, ansåg kritikerna att pengarna inte skulle ha någon effekt. Detta bestrids dock av Kulturskolerådet, en politiskt obunden förening bildad 1997, som verkar för att alla barn och unga ska få ha likvärdiga möjligheter att utvecklas genom kulturutövande. I en artikel i Aftonbladet skriver Kulturskolerådets ordförande, Inger Carlonberg, att över 200 kommuner ”via de statliga pengarna satsat på att nå nya målgrupper och bredda verksamheten. Enbart i Stockholm, Göteborg och Malmö har över fyra tusen elevplatser skapats i utsatta områden”. Kulturrådet, som hanterat bidragen via ett kulturskolecentrum, säger dock att majoriteten av bidraget har gått till kvalitetshöjande insatser – få kommuner har sökt bidrag för att sänka elevavgifterna. Endast 1 procent av bidraget har gått till att enbart sänka avgifter.

Sedan 2016 har Kulturrådet delat ut ett kulturskolebidrag, som kunnat sökas av landets kommuner till utveckling av den lokala kulturskolans verksamhet efter behov. Det har då kunnat användas för att sänka elevavgifterna, göra den kommunala musik- och kulturskoleverksamheten mer jämlik, höja kvaliteten på undervisningen och förbättra möjligheterna för barn och ungdomar att delta i verksamheten. Nu påstår Moderaterna alltså, att pengarna haft för liten effekt. Lotta Finstorp, partiets kulturpolitiska talesperson, menar att genom den budget M och KD lagt fram kom-

mer kommunerna att få mycket mer pengar, nämligen 3,5 miljarder kr, som de bl.a. kan lägga på kulturskolan. Därmed tillåter man en lägre grad av statlig styrning än genom bidragsgivning. Samtidigt missar man förstås statens möjlighet att utjämna skillnaderna i kvalitet och omfattning mellan kommunerna, skillnader som är omvitnat stora.

En annan uppmärksammas besparing är borttagandet av den fria entrén till vissa statliga museer, de flesta i Stockholm. Det är kanske en mindre sak ändå, även om man menar att antalet besök ökat påtagligt på de här museerna sedan entréavgifterna togs bort. Helt borta har de ändå aldrig varit: dels utgör de statliga museerna bara en liten del av alla svenska museer, och hos dem är det bara till museernas fasta utställningar som det varit fritt inträde, däremot inte till de tillfälliga utställningarna, så det är kanske inte så omvälvande som det låter. Under alla förhållanden är detta något, som knappast rör musiklivet.

Men det gör alltså anslagen till kulturskolan, som till mycket stor del är platsen där ungdomar kan komma i kontakt med kultur i allmänhet och musik i synnerhet. Framför allt är det här som många musikbegåvningar upptäcks och kan slussas vidare till musikhögskolorna och så småningom berika musiklivet. Kulturskolorna har också på många håll blivit en stomme i kommunernas kulturliv, och det har även framförts förslag om att integrera kulturskolan i den ordinarie skolan.

Oavsett vad man tycker om Moderaternas

och Kristdemokraternas kulturbudget, som nu alltså beslutats av riksdagen, kan man ofta känna sig betryckt av den ryckiga politik, som blir följden av maktskiftena. Den ena vill satsa, där den andra vill spara eller omfördela medlen, och medborgarna har bara att hänga med nyckerna. Så sent som 2016 överlämnades utredningen ”En inkluderande kulturskola på egen grund” till kulturminister Alice Bah Kuhnke. När nu Lotta Finstorp säger att Moderaterna anser att kulturskolorna är mycket viktiga, kan man undra: blir det en ny kulturskoleutredning nu?

Sedan ovanstående text skrevs, har Sverige äntligen fått en regering – även denna gång med en kulturminister från Miljöpartiet, Amanda Lind. Hon har sagt, att man nu kommer att återinföra den fria entrén till vissa museer. Frågan är om hon också kommer att återföra de hundra miljonerna till kulturskolorna, avstå från det eller rent av skapa en ny form av stöd till dem. Det är som bekant svårt att sia, särskilt om framtiden.

CALLE FRIEDNER
TEXT OCH FOTO